

American Heart

En gripande film om relationen mellan far och son. Filmen skildrar på ett personligt sätt den lilla människans kamp för värdighet och väcker samtidigt frågor kring identitet, det sociala arvet, familjens betydelse och huruvida en tidigare straffad kan förändra sitt liv.

Åldersrekommendationer:
Åk 9/gymnasiet

En filmhandledning av:
Per Forsgren & Karin Persson

American Heart, regisserad av Martin Bell, möter vi den femtonårige Nick när han söker upp sin pappa Jack som är villkorligt frigiven från fängelset. Relationen börjar inte bra men efterhand djupnar deras vänskap och de börjar tillsammans drömma om en framtid.

Filmens handling

Jack är villkorligt frigiven från fängelset då hans tonårige son Nick söker upp honom. Jack försöker först smita iväg från Nick men blir inte av med honom, motvilligt låter Jack sin son bo hos honom på det billiga hotellet han tar in på. Jack vill börja om på nytt och tar ett jobb som fönsterputsare trots att Rainey, hans f d kumpan, med alla medel söker få honom att återuppta sin brottsliga bana.

Filmens titel *American Heart* anspelar på en tidning vars syfte är att sätta interner i kontakt med människor utanför murarna. Jack söker upp taxichauffören Charlotte med vilken han har brevväxlat och de blir så småningom ett par. Jack har en dröm om att resa till Alaska för att bygga upp en sportfiskerörelse, i denna dröm finns det först inte plats för Nick men när Jack börjar se en ljusning i tillvaron tillsammans med Charlotte vågar han även föreställa sig en framtid med sin son.

Nick träffar en dag Molly, hon bor tillsammans med sin mamma

Jeff Bridges och Edward Furlong som far och son i starka "American Heart".

Diana på samma hotell som Nick och hans pappa. Diana arbetar på en peep-show och Molly lever tillsammans med andra ungdomar på gatan. När Jacks gamla kumpan Rainey misslyckas med att få Jack att tillsammans med honom begå nya brott vänder han sig till Nick och efter en våldsam uppgörelse mellan Jack och Nick rymmer Nick och slår sig i lag med Rainey. Efter ett misslyckat inbrott i en villa flyr Nick men hittas av Jack, som säger åt sin son att vänta på honom på färjan som ska ta dem till Alaska och beger sig hem till Rainey för att göra upp med honom. Efter uppgörelsen dem emellan förföljer Rainey Jack och skjuter honom. Dödligt sårad tar sig Jack ombord på färjan och dör i Nicks armar samtidigt som färjan lägger ut från Seattle på väg mot Alaska.

Familjen

American Heart handlar om Nick, en pojke i femtonårsåldern som söker upp sin pappa Jack när denne villkorligt frigives från fängelset. Nick har rymt från sin fasters familj där han bott sen han var liten, han har inte haft det bra hos fastern och vill försöka skapa en framtid med sin pappa.

Nick har utifrån ett foto skapat sig en bild av mamman, han föreställer sig henne som mycket vacker och godhjärtad, en fotomodell som på

grund av olyckliga omständigheter tvingats lämna bort honom, allt för att kunna bygga upp en värdighet inom sig själv. Bilden går senare i kras både bokstavligt och bildligt när Jack slänger fotot i golvet och talar om för Nick att hans mamma faktiskt var prostituerad. Nick blir förtvivlad då hans krossade bild av mamman också påverkar hans bild av sig själv.

★ *Fundera kring hur viktigt det är att känna till sina rötter/sitt ursprung. Vilken betydelse har det haft för Nick att hålla fast vid sin bild av mamman? Kan brist på en sammanhållen familj vara en av förklaringarna till ungdomsväldet?*

Jack vill i öppningsscenen bli av med Nick, han försöker fly från sitt ansvar genom att smita iväg med bussen. I brist på självkänsla och värdighet känner Jack att han inte kan ta hand om Nick, att han inte har någonting att erbjuda honom och att hans misslyckande i livet ska "smitta av sig" på Nick. När Jack senare väl får ett jobb ljuger han om sin position, han säger att han är förman på en byggarbetsplats då han i själva verket arbetar som fönsterputsare.

★ *Vilka är orsakerna till att Jack har så låg självkänsla att han ljuger och lurar Nick? Många ungdomar som blivit intervjuade i medierna säger att de tar till våld och bär vapen för att få respekt. Vilken innebörd har*

ordet respekt? Vad är det egentligen som ger oss värdighet och respekt ?

Förebilder

Jack och Nick kommer efter hand varandra allt närmare. Jack försöker bli den pappa och den förebild som Nick tidigare saknat. Han vill ge Nick ett annat, bättre liv än det han själv har levt. Jack har under sin fängelsevistelse läst en bok av Jack London och berättar för Nick om sin dröm om att resa till Alaska för att starta en sportfiskerörelse, Nick tar över den drömmen och blir fast besluten att bege sig dit vilket han också gör i slutet av filmen. Molly har växt upp med sin mamma, i kläder och sätt är hon en kopia av henne. Mollys mamma har ingen dröm om att lämna Seattle och det liv hon lever och när Nick frågar Molly om hon vill följa med honom och hans pappa till Alaska säger hon nej. I en avgörande scen står Molly inför valet att mot betalning vara lättklädd go-godansös på en fest för collegeungdomar eller följa med Nick norrut. Molly väljer pengarna och förnedringen.

★ *Vilka förebilder är viktiga för oss förutom våra föräldrar? Hur påverkar dessa våra val? Kan man kräva av t ex politiker och andra kändisar att de ska vara goda förebilder, eller får var och en ta ansvar för sig?*

Drömmen om en framtid

Jack och Nick sitter ofta vid kajen och spanar ut över vattnet, kajen är en tillflyktsort dit de gärna går, där finns ett lugn och en påtaglig närhet till deras gemensamma dröm om en framtid i Alaska. Nick säger vid ett av dessa tillfällen till Jack att han önskar att han hade en kikare, i en följande scen ger Jack honom just en kikare och när Nick spanar ut över vattnet säger Jack att det kommer att bli en underbar dag. De pengar som gick till att betala kikaren skulle ha gått till hyran, men vadå? Samtidigt som Jack lever på drömmen om Alaska tummar han på deras möjligheter att förverkliga den, nå-got som Nick gör klart för sin pappa när de har en uppgörelse "Du har sabbat ditt liv och du kommer att sabba mitt".

★ *Vilken funktion har drömmen för dem i deras vardag? Måste vi alltid uppfylla våra drömmar? Är det målet eller vägen som är det viktigaste?*

Hur ser det ut för Jack och Nick?

Bryta mönster

I början av filmen besöker Jack sin övervakare som frågar honom om han sökt några jobb, detta har Jack gjort utan att få ett enda svar. Övervakaren ger då Jack ett tips om ett jobb som fönsterputsare på en bank, ett jobb som Jack är mycket mån om att hålla fast vid.

Efter en uppgörelse mellan Nick och Jack flyr Nick hemifrån, Jack är orolig och letar efter honom på gatorna, en dag får han syn på honom då Nick går förbi utanför fönstret till banken där Jack arbetar. I sin upphetsning över att se Nick ropar Jack efter honom, han stör då bankens kunder och blir avskedad på stående fot av bankföreståndaren.

★ *"Den amerikanska drömmen" går ut på att alla har lika stor möjlighet att lyckas om man bara vill och kämpar hårt. Stämmer det? Finns det en möjlighet för alla och vilka förutsättningar har den som en gång blivit stämplad som kriminell att bli en s k vanlig hederlig medborgare? Hur ser det ut i Sverige idag, hur påverkas vi av det sociala arvet?*

I en scen konfiskerar Jack två marihuanacigaretter av Nick, han spolar dock inte ned dem i toaletten utan stoppar dem på sig, Nick ser detta men säger ingenting. Jack har hela tiden flykten i drogerna som en utväg och detta skapar ett mönster som är svårare för Jack att bryta sig ur, han super sig full när han drabbas av motgångar och vid ett tillfälle får Nick komma med ett par byxor till Jack när han druckit sig på gränsen till medvetlös.

★ *Varför har Jack så svårt att bryta sitt mönster med att fly in i drogerna när han är så bestämd och fast i sitt beslut att bryta den kriminella banan?*

Bilden av boven

Jack framstår i jämförelse med Rainey som en ganska sympatisk figur, han har avtjänat sitt straff utan att tjalla på Rainey som i sin tur har gjort av med deras gemensamma byte under Jacks fängelsetid. I en annan scen sparkar Rainey upp ett skåp och vittjar en plånbok, Jack får honom att stoppa tillbaka plånboken igen, han vet att det lika gärna kun-

de vara hans egen plånbok som Rainey vittjar.

★ *Finns det "hederliga tjuvar"? Hur ser dagens mediabild av brottslingar ut? Resonera kring hur brottslingarna presenteras för oss i medierna. Vilka typer av brottslingar sympatiserar vi med?*

Filmens form

I vinjetten till filmen får vi till Tom Waits musik se svartvita fotografier av Jack tillsammans med Nick som barn, bildserien avslutas med en bild på Jack i handklovar.

Dessa bilder anknyter till de svartvita återblickar som då och då dyker upp i filmen, Jack minns hur han som ung rymde från en uppfostringsanstalt. Filmen utspelar sig i realistiska miljöer, den halvdokumentära känslan kommer av att kameran konsekvent befinner sig på ett visst avstånd från skådespelarna, ett avstånd som är naturligt vid en dokumentär skildring då man inte har möjlighet att ta närbilder på samma sätt som vid inspelning av en spelfilm. Filmen bygger också på dokumentärfilmen *Street Wise* av samma regissör.

★ *Även en dokumentärfilm är alltid vinklad ur ett perspektiv. Diskutera skillnaden mellan dokumentärfilm och spelfilm, kan en spelfilm vara "sannare" än en dokumentär film, vad är det som gör en film "sann"?*

PRODUKTIONSUPPGIFTER:

Manus: Peter Silverman, Mary Ellen Mark, Martin Bell

Regi: Martin Bell

Foto: James R. Bagdonas

Musik: James Newton, Tom Waits

I ROLLERNA:

Jack – Jeff Bridges

Nick – Edward Furlong

Charlotte – Lucinda Jenny

Molly – Tracey Kapinsky

Rainey – Don Harvey

TEKNISKA UPPGIFTER:

Speltid: 110 min

Format: 1:1,66

Ljudsystem: Dolby SR

Cencur Från 15 år

Svensk premiär: 25.12.1993

DISTRIBUTION:

Kedjan/Triangelfilm, Box 285, 201 22 Malmö